

rijkswaterstaat

dienst getijdewateren

nr. C-9554

bibliotheek

915

R A P P O R T

betreffende de toestand van
de vooroever van de Spiering-
polder.

Nota nr. 49.4

R A P P O R T
betreffende de toestand van
de vooroever van de Spiering-
polder.

Met een tekening.

ALGEMENE TOESTAND VAN DE VOOROEVER VAN DE SPIERINGPOLDER.

1. Ter plaatse van het op de bijlage aangegeven oeverwerk bevindt zich het diepste punt van de Zandkreek. De bodem ligt hier thans op 26.6 m beneden laagwater. De algemene maximale bodemdiepte in de aangrenzende stroomgeul is 10 à 12 m - L.W.
2. Deze put bezit, voorzover het peilregister (1923-1948) vermeldt, een tamelijk stabiel karakter. In dit tijdvak varieerde de maximale diepte tussen 17 en 26 m, waarbij gedurende 13 van deze 25 jaar, volgens toevallige strooiing, een diepte van 23 m overschreden is.
3. Deze diepte wordt gevormd door de stroomgeul die ter plaatse van de Goudplaat (ook vóór de aanleg van de dam op deze plaat in 1913) sinds de afsluiting van het Noordersloe noordwaarts sterk uitbocht, zich blijkens door de dienst der Domeinen sedert 1924 verrichte opnemingen met een gemiddelde snelheid van 7 m per jaar zuidwaarts verplaatst en vervolgens in een tegengestelde bocht meer oostwaarts door genoemd oeverwerk naar het zuiden wordt gedrongen. De versterkte meandervorm van de stroomgeul moge ook blijken uit het verloop van de op de bijlage aangegeven dieptelijnen van 5 m voor 1935 en 1948: in raai XVIII in deze periode een zuidwaartse verplaatsing van 7 m/jaar; in raai XIV een verplaatsing nul en in raai XII een (maximale) noordwaartse verplaatsing van 5 m/jaar. Opgemerkt zij nog dat uit het peilregister blijkt dat deze verplaatsingen gestadig zijn voortgeschreden.
4. Dat de vloedstroom een overwegende rol in dit proces speelt volgt o.a. uit de ligging van het diepste punt aan de oostzijde van het oeverwerk.

5. Dat de besproken diepte primair nog geen invloed van de onder 3 vermelde verplaatsing van de stroomgeul ondervindt blijkt, behalve uit het stabiele karakter van deze diepte, uit de omstandigheid dat sinds 1935 in het gebied tussen de raaien V en IX de kromtestraal van de geul niet is afgenomen.
6. Het oeverwerk heeft het westwaarts gelogen oevertraject in voldoende mate vastgehouden, zoals uit vergelijking der vijfmeterlijnen blijkt. De zanddekking op het stuk in de periode 1923-1948 heeft maximaal 2 m bedragen, doch is meestal nihil geweest. Gemiddeld is het werk in deze periode ongeveer 1 m gedaald, hetgeen overeenkomt met een landwaartse verplaatsing der dieptelijnen van ongeveer 5 m.
7. Uit een beschouwing van de huidige situatie blijkt dat 1948 tot de ongunstige jaren behoort. De zanddekking op het gehele werk was nihil. De laagste positie van het zinkwerk is in een enkel punt met enkele decimeters overschreden (hetgeen wellicht binnen het foutengebied bij het peilen valt). Juist buiten het werk is in raai IV₂ een maximale diepte van 26.6 m bereikt, na een diepte van 26.3 m en 26.5 m in 1929 en 1946. In het algemeen is de positie sinds 1940 t.o.v. vorige jaren niet bijzonder gunstig.
8. Direct oostwaarts van het werk, in raai IV, zijn de dieptelijnen echter dichter dan ooit bij de oever gekomen, terwijl de maximale diepte in deze raai gelijk is aan die in het voorgaande ongunstigste jaar 1929 en thans 24.7 m - L.W. bedraagt. Tussen de lijnen van 6 m - L.W. en 19 m - L.W. heeft de vooroever een helling 1 : 3,5. Deze toestand is zeker niet van gevaar ontbloot.
9. Resumerend kan men zeggen, dat:
- het genoemde oeverwerk primair in een intermitterend stabiele toestand verkeert.
 - de huidige positie van het oeverwerk zelf geen gevaar oplovert, te meer daar het tot de maximale diepte reikt.
 - het werk in de toekomst op lange termijn zeer wel in een ongunstiger positie kan geraken, wanneer, tengevolge van

de meandervorming, het schor in het gebied VII tot X verder zou afnemen.

- d) dat deze meandervorming, gepaard gaande met een afneming van het schor, de oorzaak is van de aanval op het oeverwerk, langzaam verloopt doch steeds met aandacht dient te worden gadegeslagen.
- e) in de naaste toekomst gemiddeld zeker geen gunstiger omstandigheden voor het oeverwerk zijn te verwachten dan in de voorgaande jaren.
- f) een directe voorziening tot verdere stabilisatie van de huidige toestand van het ten westen van het werk gelegen oevertraject, bijv. in de buurt van raai VIII of IX, nog niet noodzakelijk lijkt.
- g) indien er voor het oevertraject direct ten oosten van het werk uit de peilingen van 1949 geen belangrijke verbetering van de toestand mocht blijken, er in ditzelfde jaar nog dient te worden overgegaan tot een oostwaartse uitbreiding van het oeverwerk over een breedte van bijv. 100 m, zoals op de bijlage is aangegeven, daar het bestendigen van de huidige ongunstige toestand ter plaatse onverantwoord lijkt.

De ingenieur,

get. S.H. RINGMA.